

TÄÄHEKE

NR. 5

1977

**MEIE
TÄHES**

HINGITUS PIONEERIDELE

○ ktoobrilastel oli hästi teada, et 19. mail on pioneerorganisatsiooni sünnipäev. Mida oma tähejuhtidest sõpradele kinkida? Tähelapsed arutasid küll seda, küll teist, aga ei osanud kuidagi otsustada. Viimaks mindi vanempioneerijuhi juurde nõu küsima. Tagasi tuldi elevil ja rõõmsas tujus.

Mõni päev enne sünnipäeva sai VI-b klassi pioneerirühm ilusasti kujundatud kutse: II-b klassi täht palus neid 17. mail kell 16 koolimaja taha suure tamme juurde. Suure tamme juures leidsid pioneerid oksa küljest kirja: «Tulge sada sammu otse kaasiku poole.»

Saja sammu pealt juhatas nool paremale — kivistarjamaale. Seda paika kutsuti sellepärast nii, et eemalt paistsid hallid kivid nagu suur lambakari. Kui pioneerid ligemale jõudsid, hüppasid kivide tagant äkki tähelapsed välja. Hurraatades piirasid nad pioneerid sisse, nii et tekkis lõbus ring. «Elagu! Elagu! Elagu!» hüüti Arno juhatusel. Ja iga pioneer sai ilusa järjehoidja, millele oli kirjutatud: «Pioneerorganisatsioon 55. 19. mai 1977.» Midagi sellist ei olnud pioneerid osanud oodata. Tähelapsed olid ka lõkkeplatsi korda teinud ja puud valmis ladunud.

«Sütti, sütti, lõke!» kordasid oktoobrilapsed kooris. Tulesüütamise au usaldati Naidale.

Nii palju kui nüüd siin, polnud nad mänginud ja laulnud vist terve aasta koondustel kokku.

Ega üllatused sellega lõppenud. Kui lõke madalamaks vajuma hakkas, tõi Linda peidust välja kartulid. «Hurraa!» hüüdsid nüüd pioneerid ja peitsid kartulid tuha sisse.

Kui küpsekartuleid söödi, kiitsid kõik üksmeelselt, et nad pole midagi maitsvamat saanud.

Lõpuks kaeti tulease mullaga ja laoti mättad peale tagasi. Pioneerid kutsusid oktoobrilapsed ringi ning kätest kinni hoides lauldi: «Me lõkkele tulime lauluga ja lauluga lahkume koos.

On möödunud tunnid meil
lõbusalt
siin tantsude, mängude hoos.»

Ja kuigi oktoobrilapsed polnud seda laulu varem õppinud, laulsid nad vapralt kaasa.

JUTA RENZER

NII ME ÕPIME

Tund algab.

I klass saab õpetajalt ülesande lugeda jutukest vanaisast ja vanaemast ning nende lapselastest Priidust ja Tõnust. Sel ajal kui nooremad lugemispala uurivad, vestleb õpetaja III klassi õpilastega loomadest ja lindudest.

Kuidas siis nõnda, et I ja III klass on kokku üksainus klass?

Võib-olla kõik lapsed ei teagi, et koolides, kus on vähe õpilasi, leidub selliseid klasse. Neid nimetatakse liitklassideks.

Vääna 8-kl. Kooli I ja III klassis on kokku kuusteist õpilast: nooremaid kuus ja vanemaid kümme.

Loomadest on lastel palju jutustada. Kohe koolimaja lähedal on ju mets. Sügisel ja kevadel, kui ilmad soojemad, lipatakse vahetundide ajal sinna. Vääna kooli oktoobrilapsed on näinud oravat, põtra ja isegi kavalpead rebast.

Vika jutustab sellest, kuidas nad talvel lindude söögimajja toitu panid. Lindudele anti sügisel kogutud pihlamarju, margariini ja toiduõliga segatud kaerahelbeid.

Vika räägib ladusalt. Ta on alati olnud üks tublimaid klassis. Ükskord

ütles keegi klassikaaslastest, et mis Vikal viga — tema ema on õpetaja, õpetab talle kodus kõik asjad selgeks. Seepeale vastas Vika, et selgeks õpetada ei saagi, selgeks tuleb õppida.

Vikal on muidugi õigus. Teise eest õppida ei saa keegi. Kui Anita vene keelega häfta jääb, küsib ta oma suure venna käest. Vend, kes õpib juba VI klassis, aitab ikka. Aga ega vend saa Anita eest tunnis vastatal. Õpetaja rääkis, et ühes koolis õppinud kaksikvennad. Nad olnud teineteisega täiesti sarnased ja kandnud ka ühesuguseid rõivaid. Üks vend teadnud hästi matemaatikat, teine osanud hästi jutustada. Matemaatika-tundides läinud alati vastama üks, lugemistundides teine. Aga siis jäänud neist see, kes hästi arvutas, haigeks. Ja järgmises matemaatika-tunnis tulnudki kogu lugu ilmsiks, sest jutustaja-vend ei saanud ka kõige lihtsamate ülesannetega hakkama. Vendadel silmad häbi täis ja järele-õppimist kui palju!

Kuulajad said aru küll, et õpetaja räägib naljajuttu. Nende klassis on Anneli ja Eero ka kaksikud. Nemad ei lähe õpetajal kunagi segamini ja teineteise eest vastama nad ka ei kipu. Kuid kahekesi koos olevat palju mõnusam õppida küll.

... Klassijuhataja Rita Janno ütleb, et lapsed on õppima tragid. Nii see peabki olema, sest üks ütle ka oktoobrilaste reegel: «Oktoobrilapsed on hoolsad lapsed.»

OSKAR TANNER

Illustreerinud JÜRI KASS

VENDA SÖELSEPP

MEES RANNAS

Eksid, kui arvad siit leida tossi —
vägevaid kantse ma ehitan.
Panen mina püsti liivast lossi,
kosmoselaevu mehitan.

Tuleb siis üheksas laine lähelt,
kõigest ta üle käib pahinal,
kosmoselaeva ja lossi vahelt
sulinal-vulinal-sahinal.

Loss on nüüd lömmis koos tornidega.
Aga kui arvad, et astun eest,
siis sina rängasti eksid, ega
üleüldse ei tunne meest!

OLIVIA SAAR

KÜLL JA KÜLL

Ega kevad ole naljaasi —
paljad päkad,
kerge rõivas üll,
kevadel on tähtsaid tegemisi
kohe küll ja küll.

ADOLF RAMMO

MUSTA NOTSU MÄNG

Mängisime mitu päeva
«Musta Notsu» mängu.
Ei me söönud, ei me joonud,
jõud jäi hoopis kängu.

Mängisime kuu ja teise,
aina notsuks jäime.
Mängisime aasta läbi.
Kartulis nüüd käime,
röh-röh-röh, kõik pikas reas,
ainult lapse nägu peas.

Illustreerinud IIVI RAUDSEPP

Kevadel sul olgu kassi käpad,
kuidas muidu kaselatva saad.
Kevadel sul olgu varsa jalad,
kuidas muidu jooksed pikka maad.

Kevadel sul olgu hiire kõrvad,
kuidas muidu kõiki hääli tead.
Kevadel sul olgu kulli silmad,
kuidas muidu sõjamängu pead.

Kevadel sul kestendagu nina,
kuresaapaid kandku täitsamees.
Ega kevad ole naljaasi —
kuule, keegi nagu kõnniks ukse ees!

NAKSITRALLID KAUBAMAJAS

(Algus «Tähekeses» nr. 4.)

«No nii,» ütles Muhv. «Nüüd siis hakame puhkusevarustust välja valima. Kõigepealt supellinad ja seejärel kõik muu.»

Kuid juba oli Kingpool hakanud liikuma teise mänguasjaleti poole, kus müüdi üleskeeratavaid lelusid.

«Pea kinni, Kingpool!» ütles Sammalhabe rangelt. «Mänguasjadest meile selleks korraks aitab!»

«Kahtlemata,» kinnitas Muhv. «Ei mingeid mänguasju enam! Nüüd on supellinad järjekorras.»

Kingpool jäi seisma ja vaatas sõpradele tõsise näoga otsa. «Te ärge unustage, et mul oli raske lapsepõlv,» ütles ta siis. «Mind pole kunagi hellitatud ega mänguasjadega üle külvatud. Ning nüüd, kus mul lõpuks on võimalik endale mõnda üleskeeratavat asjakest muretseda, tulete teie mind keelama!»

Muhv ja Sammalhabe vaikisid. Või mida nad oleksidki selle jutu peale osanud kosta? Neil ei jäänud tõesti muud üle kui olukorraga leppida ja lihtsalt pealt vaadata, kuidas Kingpool üleskeeratavate mänguasjade leti juurde astub.

«Teile, palun?» pöördus müüja Kingpoole poole.

Kingpool laskis silmadel mööda riiuleid ringi käia.

Üleskeeratavad autod, bussid, traktorid, pardid, kanad, konnad... Valik oli tõesti suur, polnud midagi öelda. «Mida te mulle soovitaksite?» küsis Kingpool nõutult.

Müüja silmitses Kingpooli tähelepaneliku pilguga.

«Ah teile...?»

Ta mõtles järele ja jõudis siis otsusele. «Kas teate,» ütles ta häält sosinaks surudes. «Mul on järel veel üks eksemplar üleskeeratavat Kingpoole mängu-

hiirt. Ma kavatsesin seda küll oma tuttavatele hoida, aga teile ma annan ta siiski ära. Millegipärast on mul tunne, et just teile see hiireke oivaliselt sobib.»

Seda öelnud, võttis ta leti alt plekkhiire, keeras üles ja asetaski letile. Ning vaikse surinaga hakkas üleskeeratav Kingpoole mänguhiir mööda letti ringi jooksuma.

Kingpool vahtis hiirt nagu nõiutud. «Missugune üllatus!» ütles ta. «Kui te vaid teaksite...»

«No näete,» naeratas müüja. «Ma arvasin kohe, et teile meeldib.»

Ja äkki ei suutnud Kingpool oma vaimustust enam vaos hoida. Ta hakkas käsi plaksutama ja meeletult üles-alla hüppama.

«Missugune üllatus!» kordas ta üha. «Missugune üllatus!»

Nüüd astusid ka Muhv ja Sammalhabe lähemale ning nemadki pidid tunnistama, et üleskeeratav Kingpoole mänguhiir jättis äärmiselt meeldiva ja loomutruu mulje.

Kingpool aga hüppas ikka edasi, hüppas niisuguse ägeduse ja vaimustusega, et tal lõpuks särk pükstest välja tuli. Ning korraga...

Midagi kukkus põrandale. See oli Kingpoole mänguhiir. Pärisk mänguhiir, väikesed rattad all. See oli kulunud ja luitunud. Aga päris.

Korrapealt valitses täielik vaikus. Kingpool seisis liikumatult. Ja siis ta kummardus ning võttis põrandalt oma mänguhiire.

«Sa kullake,» sosistas ta. «Kuidas ma küll võisin su ära unustada.»

Ta tõstis oma mänguhiire kõrgemale ja puudufas teda huultega. Ja samal hetkel jäi üleskeeratav mänguhiir leti peal seisma.

(Lõpp.)

VE NE KIRJANIK
OVSEI DRIZ

Perekonnapilt

HEA MÖTE TULI KASSILE.
TÄIS NAERU VURRUD HALLID,
TA KOJU JÕUDES ÕTLES NII:
«TEID FOTOGRAAFI JUURDE VIIN,
MEIST KÕIGIST TEEB TA PILDI SIIS.
MIS ARVATE, MU KALLID!»
JA ÕTLES NAINE:
«TEEME! JAA!»
JA LAPSED HÜÜDSID KÕIK:
«HURRA!»
KASS SEADIS PÄHE KÜBARA,
SIIS NAISELE KÄE ANDIS TA
JA LAPSED JOOKSID TAGA, EES...
NII ONGI NAD NÜÜD ATELJEES,
KUS KITSEÄTT ON FOTOMEES.
KITS KASSI ABIKAASAGA
SEAB TOOLIDELE ISTUMA,
SIIS NENDE ÜMBER TÄHTSA MOEGA
SEAB PAIKA KÜMME KASSIPOEGA.
KOMBES!... VEEL ÜKS PILGUHEIT...
KASSIMAMMAL ROOSA KLEIT,
KASSIISAL LILLA FRAKK.
KITS HÜÜAB: «VAADAKE NÜÜD MIND!
SIIT KOHE VÄLJA LENDAB LIND!»
OH ÄPARDUST!
KUI VEDRUST LASTUD,
KÕIK KASSID SÕÜSTSID TALLE VASTU.
KITS PÜÜDIS APARAATI KATTA,
KUID SELLES RÜSINAS TA LÕI
STATIIVI UPPI.
KÄIS ÜKS RAKS
JA ATELJEES LÄKS PIMEDAKS.
PILT JÄIGI SEEKORD TEGEMATA.

Tõlkinud INGVAR LUHAÄÄR

Illustreerinud EDGAR VALTER

ENE KIRJANIK
VALENTIN BERESTOV

Lohe lõuna

SEITSMHÄÄLSELT TERVITADES,
SEITSET MÜTSI KERGITADES
ASTUS SÖÖKLASSE KORD LOHE,
ISTUS LAUDA, TELLIS KOHE:

«VAAT SEE ESIMENE PEA
KREEMIST VÄGA LUGU PEAB;
TOO TEINE KAUNIS MUSI
PALUB MAIUSTUSI;
KOLMAS SOOVIB RUTTU
RIISIPUTRU;
AGA NELJAS KOLU
TAHAB PRAETUD KALU;
VIIES MANGUB ALATI
VÄRSKET SALATIT.
AH SEE KUUES LÕUST?
TALLE MAITSEB JAHUSOUST.
JA TOO SEITSMES KURK?
ANDKE HAPUKURK. —
LIMONAADI. TÜKKI SEITSE SALVRÄTTE.
JA MIS MUUD KUI NUGA JA KAHVEL KÄTTE!»

KURE PESAS

Eino ärkas kergest sakutusest. Ta tegi silmad lahti — just õigel ajal, et näha Klaabut padjalt aknalauale hüppamas.

«Tule ruttu!» vöbistas Klaabu kannatamatult krimbleid. «Nad on tagasi.» Eino jooksis padinal akna alla. Tõepoolest. Kurepesal vana mõisatalli korstna otsas askeldasid kaks tuttavat pikajalgset kogu. Hommikupäikese kiirtes särasid nende nokad nagu tulekud.

«Kui me kähku teeme, oleme esimesed tere tulemast ütlejad,» kiirustas Klaabu. «Keel hammaste taha! Võta mu

krimblast kinni! Start!»

Eino ei saanud arugi, kui ta juba koos Klaabuga oli õhku tõusnud. Hetk hiljem võidi jalad pesaservale toetada. Toonekured võngutasid tervituseks kaela. Klaabu sirutas neile käed vastu ja tahtis vist midagi öelda, kuid sellest ei saanud asja. Klaabu suu kiskus nagu iseenesest kõveraks, silmadest hakkas pisaraid nirisema ja krimblid tegid tuta-tuta.

«Niimoodi siis on, kui ma väga liigutatud olen,» teatas Klaabu, kui ta jälle rääkida sai. «Pikkamööda õpid ennast järjest rohkem tundma. Suur rõõm teid näha! Mis siis soojal maal ka uudist oli!»

Kured plagistasid nokka.

«Ei suurt midagi,» ütles isakurg. «Niilus oli madalaks jäänud. Krokodillidel paistis selg veest välja.»

Eino vaatas uudistades ringi. Ta oli esimest korda kurepesas. Kui osavalt see ehitatud oli! Ei ühtki kinnitusnaela. Ja ometi püsis iga oks kindlalt oma kohal. Emakurg oli ta pilku tähele pannud. «Ma pean vabandama. Ei ole veel jõudnud koristada. Me alles saabusime.» Korraks tiibu lehvitanud, krapsas ta talvetormist lahtikistud oksarao ja suskas parajasse paika.

«Nii et toonekured on siis tagasi,» mõtles Eino. «Vaevalt jõudis meil lumi ära sulada, vaevalt sai suurvesi merre voolata, kui nemad juba siin mis siin. Kust nad ometi teadsid, et on õige aeg tulla! Kes neile seda ütles!»

«Kes teile ütles, et on õige aeg tulema hakata!» küsis ta.

«Süda,» vastasid kured. «Õhel päeval lihtsalt teadsime, et nüüd tuleb minna. Südame käsku ei saa kuulmata jätta. Kas sinuga pole nii!»

Eino jäi mõttesse. Oli vist küll. Kui ta ükskord oli kooli elavnurga valge hiire punaseks värvinud ja Lembitut hakati süüdlaseks pidama, oli keegi rinnas lausa nõudnud: mine tunnista üles!

«Aga kuidas te kodutee leidsite!» tahtis ta veel teada.

«Kujufad sa ette,» vastas emakurg. «Sellega polnud mingisugust raskust. Me lihtsalt teadsime, mis suunas tuleb lennata. Kas sina siis ei tea, mis suunas tuleb lennata, kui kodu kutsub!» Eino jäi uuesti mõttesse. Tõepoolest. Ükskõik kus tema ja Elju ja Anne ja Ene ja Lembit — ja kes nad seal kõik olid — mängisid, õhtul, kui pimedaks hakkas minema, kihutasid nad lausa lennates koju. Iialgi polnud keegi unustanud, kus ta kodu on. Seda lihtsalt ei olnud võimalik unustada.

Klaabu oli vahepeal endale kiige leidnud. Krimblid painduva pesaoksa ümber keerutanud, hoogles ta lõbusalt alla-üles.

«Kas külalistel poleks aeg minema hakata!» huikas ta kiikudes. «Pererahvast ootab töö, külalisi kool.»

Eino sirutas kaela ja vaatas alla. Õigus küll, Enet-Eljut juba läksid, ranitsad seljas.

«Keel hammaste taha! Krimblast kinni võtt! Start!» käsutas Klaabu. Kured plagistasid hüvastijätuks nokki, mis kevadpäikese kiirtes särasid nagu tulekud.

MUSEUMLINNAS

- Meid kuulama kogunes hulgaliselt noori
- Mirko tuvide keskel
- Apelsinipuu Dubrovniku tänaval

Mitmesaja aasta eest rajati Aadria mere äärde kaubalinn Ragusa. Praegu on selle Jugoslaavia linna nimi Dubrovnik.

Muiste vedasid laevad siia kokku rikkusi kõikidest Vahemere sadamatest ja muinasjuttudes ülistatud Idamaadest. Et kauplemine edenes hästi, kasvas linn kiiresti. Ainult kasvuruum kippus kasinaks jääma. Oli ju ühel pool vastas meri, teisel pool aga järsult tõusev mäenõlv. Seepärast ehitati majad väga tihedalt üksteise kõrvale, nii et Dubrovniku tänavad meenutavad pigem koridore kui tõelisi tänavaid. Kuna valkjashall kivi selles linnas inimest nagu igast küljest surub, peetakse rohelist eriti kalliks. Kus pisutki vaba ruumi, sinna on istutatud roosipõõsas, palmi- või apelsinipuu. Paiguti tükiwad apelsinide kuldsed kerad otse akendest tuppa vaatama.

Tänapäeval on Dubrovnik museumlinn. Päevast

päeva saalivad siin ringi tuhanded turistid. Nende keskel ja kohal sagivad tuvid. Eriti sõbrutsevad need lastega. Tol päeval, mil mina Dubrovnikus olin, istus tuviparve keskel 12-aastane Mirko. Ta oli hiljuti käe murdnud ja kurvastas väga, et ei saa kivisel õuel teiste poistega koos jalgpalli taga ajada. Nüüd lahutasid ta meelt tiivulised sõbrad. Dubrovnik on kuulnud muusika- ja teatripidude linn. Seepärast tahtsime meiegi, Eesti NSV Teaduste Akadeemia Meeskoori lauljad, teada saada, kuidas kõlavad laulud iidsete müüride vahel. Hästi kõlasid! Kitsastest tänavatest pudenes väljakule hulgaliselt kuulajaid. Enamik neist oli teieealisi või pisut vanemaid. Ja kuigi laulude sõnad olid neile võõrad, tundus, et muusika suutis neile jutustada Läänemere tormides tõusvatest lainetest ja kalamehetööst ning meile armsast aia-äärsest tänavast.

EINAR KLAAMANN

VIINA- MÄE- TIGU

Näe, tigu! Venib mööda maad, katsesarved õieli ja limane rada taga, aga ise veab maja endaga kaasa. Puudutad näpuga, jääb tigu seisma ja tõmbab katsesarved tagasi, otsekui enda sisse, aga kui oksaraoga forgid, tõmbub kogu libe ja pehme keha karbi sisse, nii et sugugi enam näha ei ole. Illus suur tigu, teist nii suurt tigu meil kuival maal ei ela, isegi vees mitte. Viinamäetigusid Eestis igal pool ei leidu, leidub ainult seal, kuhu nad sisse on toodud: Saaremaal, Hiiumaal ja Lääne-Eestis. Võib-olla on viinamäetigusid mujalegi viidud, aga

nähtavasti võttis külm nad ära. Viinamäeteo kodumaa on lõuna pool, kus talved umbes niisugused nagu meil mere ääres saartel ja läänerannikul. Oma päris kodus Prantsusmaal ja mujal elab viinamäetigu viinamarjaistandustes, sellest tal niisugune nimigi. Eestimaale toodi ta küllap vist sellepärast, et kunagi siin tigused söödi. Prantsusmaal aga süüakse viinamäetigusid tänapäevalgi. Seal on koguni restoranid, kus küllastajatele tigudest roogasid valmistatakse. Eestis ei tohi viinamäetigusid enam korjata, praadimisest rääkimata — meil on viinamäetigusid vähe ja nad on looduskaitse all.

Mida viinamäetigu sööb? Viinamäetigu sööb värsket rohtu. Sööma tuleb tigu pärast vihma või muidu pilves ilmaga, kui rohi märg või õhk hästi niiske. Põuaga tigu oma majast välja ei tule, sest siis kuivaks tema keha ära ja ta hukkuks. Koda ei kaitse tigu mitte ainult kuiva eest, vaid on talle ka kindluseks. Rästad, näiteks, kes väiksematest tigudest hõlpsasti jagu saavad — võtavad teo noka vahele ja löövad karbi krõksti vastu kivi katki —, ei suuda viinamäeteole kurja teha.

Pesakoopa uuristab viinamäetigu niiskesse mulda. Sinna muneb siis oma munad — ümarad valged terakesed. Ja munevad kõik teod, sest viinamäetigudel ei ole nii nagu näiteks lindudel, et munevad ainult emased. Tigudel ei olegi emaseid ja isaseid, teod on kõik emased ja isased. Teod on, nagu öeldakse, kahesugulised loomad. Teistest tuntud loomadest on kahesuguline veel vihmauss. Kui munadest noored teod kooruvad, ronivad need välja päeva kätte ja hakkavad elama nagu kõik teisedki viinamäeteod, ilma et vanemad neid põrmugi õpetaksid või neist üldse hooliksid.

FRED JÜSSI

«Minu isa on traktorist» —
joonistanud JÄRVI KOKLA
Palade 8-kl. Koolist.

PARAAD

Täna me linnas
on pidupäev.
Kõikides kodudes
nuruvad lapsed:
«Isake, emake,
võtke mind
kaasa paraadile!»
Seal lippe,
õhupalle
ja laste kära,
täna me linn
peohtes särab.

JANA LAHE,
Tallinna 24. Keskkooli
I-c klassi õpilane

KILPKONN

Meil on kodus kilpkonn,
seljas tal paks kilp on.
Jalad kõverad on all,
sabajupp on taga tal.

Ahjunurgas on ta kodu,
seal ta magab päevi rodu.
Aga kui läheb tühjaks kõht,
küll ta teab, kus söögikoht.

Kröbinal ta tuleb kööki —
pererahvas, andke sööki!
Õtle veel, et ainult konn —
tal ju mõistus peas on!

KRISTIINA PALU,
Tallinna 10. Keskkooli
III-a klassi õpilane

MEIE AABITSAKUKK

Meie klassil on Aabitsakukk. Ta tuli
meie juurde esimesel aabitsapeol.
Kukk on üleni punane, ainult kael ja
jalad on kollased. Hari on tal nagu
kroon. Kukk kannab punaseid saapaid.
Meie kukel on kaela ümber kaks läi-
kivat kraed. Suurema krae peale on
kirjutatud meie klassi õpilaste nimed.
Aga väiksemal krael ei ole veel mida-
gi. Sinna kirjutame oma nimed siis,
kui me kaheksanda klassi lõpetame.

Kukk jälgib teraselt meie õppimist ja
käitumist.

Tänavusel aabitsapeol andsime oma
kukele aru: «Lõpetasime esimese klas-
si. Püüame õppida nii, et jõuame
kõik ka kolmandasse klassi.»

Siis võttis kukk sõna. Ta kiitis meid
selle eest, et me ühtki aabitsakaaslast
pole maha jätnud, ja soovis, et me ka
edaspidi tublid oleksime.

Meie Aabitsakukk on väga, väga tore!
Ta on maailma kõige parem Aabitsa-
kukk.

ANNELY EHATAMM,
Vääna 8-kl. Kooli II klassi õpilane

Justina Ropot elab Moldaavia Nõuko-
gude Sotsialistlikus Vabariigis. Tema
kodukohas Pepenis on nagu teisteski
Moldaavia külades suured õunaaiad,
majade taga päevalillepõllud, viina-
marjaistandused, mesilad. Justina kirju-
tab meile ühest oma naabritüdrukust,
keda oodatakse paljudes peredes.

OODATUD KÜLALINE

Uksele koputatakse. Lävele tuleb maja
perenaine. Tema ees seisab väike
pruunisilmne tüdruk.

«Mida sa soovid?»

«Te rääkisite, et tahaksite üht raama-
tut lugeda. Ma tõin selle teile.»

«Kas tõesti!» rõõmustab perenaine.

«Aga ma võin teile veel mõnda pak-
kuda,» ütleb tüdruk oma raamatupam-
pu avades.

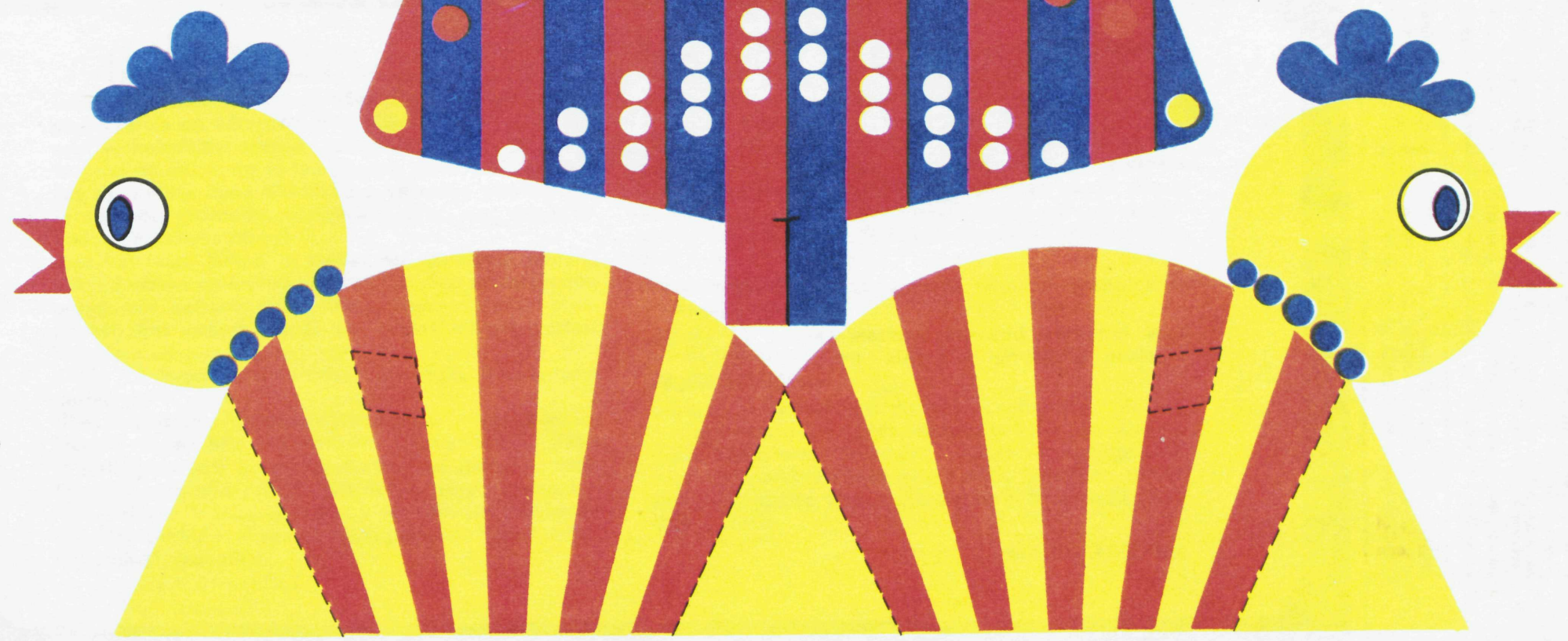
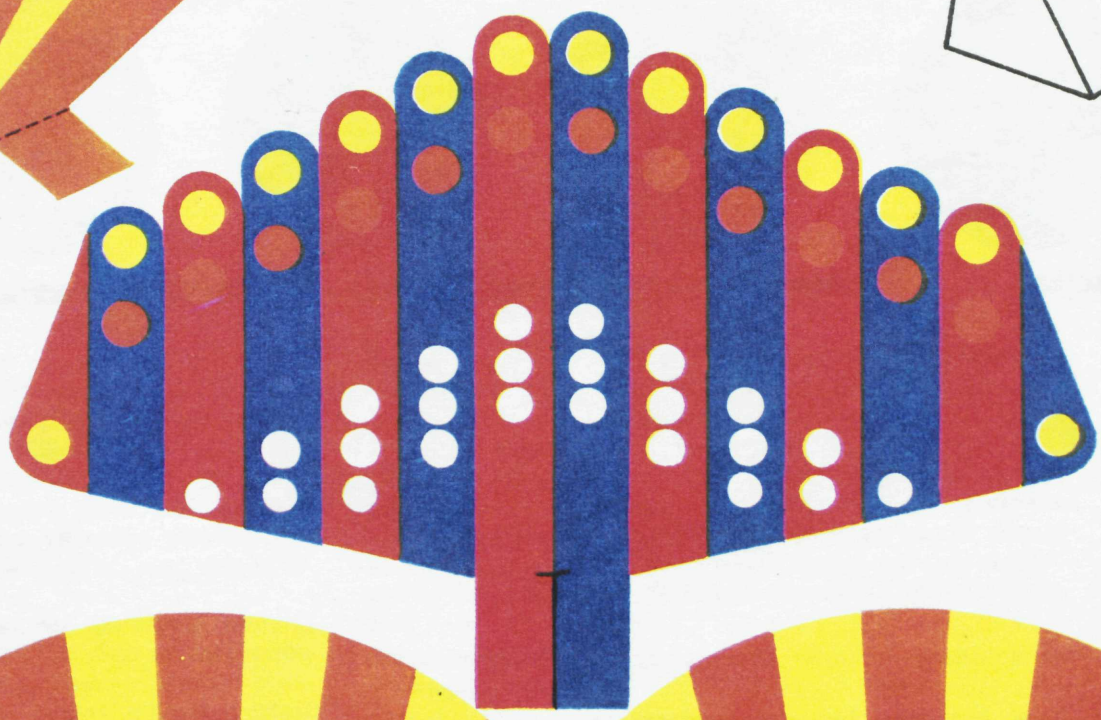
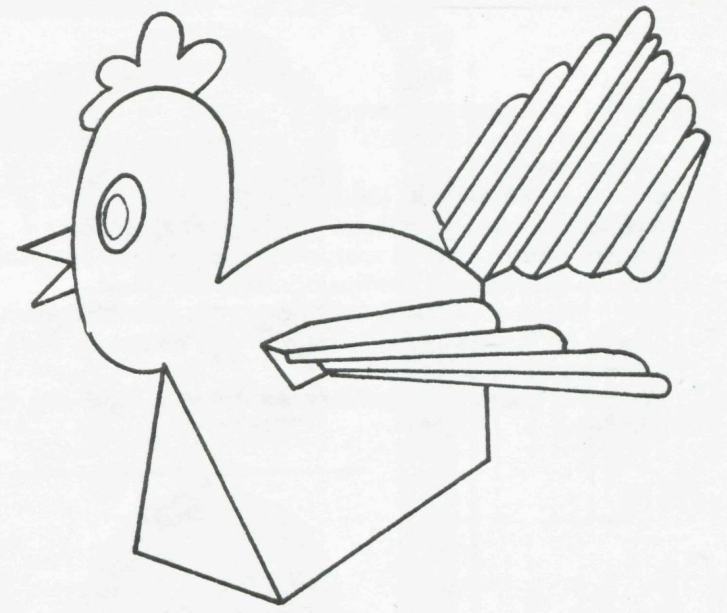
«Võtaksin vaat selle ja selle.»

«Palun!» naeratab tüdruk.

«Suur tänu, tütreke! Mul ei ole tõe-
poolest endal aega raamatukokku
minna. Tule varsti jälle!»

«Kindlasti!» vastab tüdruk ja kiirustab
edasi. Teda oodatakse täna veel mit-
mes kodus.

IMETORE LINNUKE

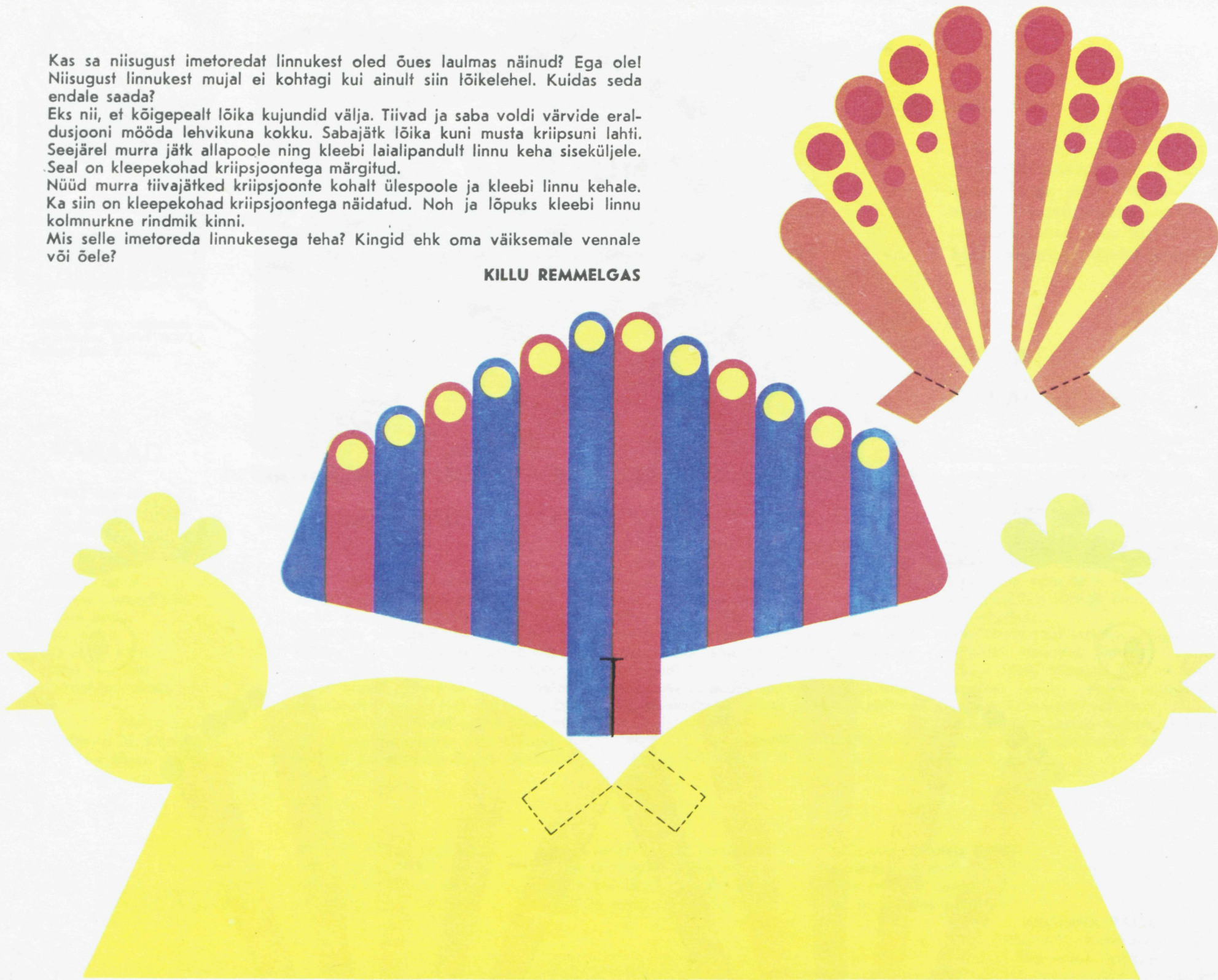
Kas sa niisugust imetoredat linnukest oled õues laulmas näinud? Ega ole! Niisugust linnukest mujal ei kohtagi kui ainult siin lõikelehel. Kuidas seda endale saada?

Eks nii, et kõigepealt lõika kujundid välja. Tiivad ja saba voldi värvide eraldusjooni mööda lehvikuna kokku. Sabajätk lõika kuni musta kriipsuni lahti. Seejärel murra jätk allapoole ning kleebi lai lipandult linnu keha siseküljele. Seal on kleepekohad kriipsjoontega märgitud.

Nüüd murra tiivajätke kriipsjoonte kohalt ülespoole ja kleebi linnu kehale. Ka siin on kleepekohad kriipsjoontega näidatud. Noh ja lõpuks kleebi linnu kolmnurkne rindmik kinni.

Mis selle imetoreda linnukesega teha? Kingid ehk oma väiksemale vennale või õele?

KILLU REMMELGAS

VESIVÄRVID

lusa pildiga pappkarbis on sõorjad või neljakandilised vesivärvid. On punane, sinine, kollane ning roheline ja must värv. Suuremas plekk- või plastikkarbis on värve rohkem. Näiteks mitut tooni punast — heledamat maasik- ja tumedamat vaarikpunast. Siniseid on üks mere ja teine taeva jaoks. Kollaseid on kas sidruni või õuna või lokaava viljavälja värvimiseks. Ja veel on ploomide värvimiseks lillat ning kuusetüvede värvimiseks pruuni.

Aga kas tead, millest ja kuidas on vesivärvid tehtud? Mõned värvid on tehtud värvimullast. See on isesugune pruun või kollane muld, mida kaevandatakse maapõuest. Ent paljud värvid on tehtud mitmesugustest keemiasaadustest.

Käisin Leningradi värvitehases ja nägin, kuidas seal vesivärvid sünnivad.

Ühes ruumis olid hiiglasuured trumlid ja jämedad torud. Trumlid täideti äsja kaevandusest toodud värvimullaga ja lasti sinna vett torude kaudu pahinal peale voolata. Trumlite sees olid pikad laiad tiivad. Need pandi kiiresti tiirlema. Niiviisi voolavas vees segunes värvimuld tihedaks pudruks ning sai hästi puhtaks. Pärast aurutati mullast vesi välja.

Teises ruumis asuvad valtsmasinad. Puhast värvimuld lasti kiiresti pöörlevate valtside vahelt läbi. Muld muutus peeneks ja pehmeks nagu hambapulber. Ja nüüd segasid masinad sellesse pulbrisse liimi, veidike suhkru- siirupit, glütseriini ja veel muid aineid. Liimi selleks, et pulbrit saaks sõorjaks või neljakandilisteks värvideks vormida. Siirupit ja glütseriini selleks, et värvid pärast kuivamist ei praguneks. Ja muid aineid selleks, et värvid ei hallitaks ning värvimisel paremini paberit kataksid.

Keemiasaadustest tehakse värve niisamuti nagu värvimullastki.

Lõpuks oli nii, et masinad keerasid vormitud vesivärvid hõbepaberisse, kleepisid nimesildid peale ja ladusid karpidesse.

Kui sinu vesivärvikarbil on kiri «Leningrad», siis tea, et need värvid on selles tehases valmistatud, kus ma käisin. Käesoleval viisaastakul tehakse värve väga palju ja neid hinnatakse kõige paremateks. Seepärast saadetakse selle tehase värve kõikjale meie kodumaale ja ka välisriikidesse.

MARJU ALVERE

ELKND Keskmittee ja ENSV Pioneerorganisatsiooni Nõukogu lasteajakiri «Täheke» nr. 5 — 1977. Ajakiri asutatud jaanuaris 1960. Ilmub kord kuus. EKP Keskkomitee Kirjastus. Toimetuse aadress: Tallinn 200 101, Pärnu mnt. 67-a. Toimetuse käsikirju ei tagasta.

Kolleegium: E. Haamer, V. Kotkas, E. Mardi (peatoimetaja), H. Mänd, A. Piirma, H. Rattiste. Kunstiline toimetaja E. Pikk, tehniline toimetaja A. Aare, vanemkorrektor E. Orgmets. Telefonid: vastutav sekretär 681-319; kunstiline toimetaja 681-321; koolitaju, teadus, tehnika 681-315; kirjandus, kirjad 681-317; korrektor 681-316; üldtelefon 681-318.

Laduda antud 1. IV 1977. Trükkiairv 70 000. Ofsetpaber nr. 1. 60x90/8. Trükipoognaid 2. Arvestuspoognaid 2,65. MB-03133. Tellimise nr. 1150. EKP Keskkomitee Kirjastuse trükikoda, Tallinn 200 001, Pärnu mnt. 67-a.

Esikaanel VIRVE KOTKA
joonistus «Meie tähes».

Детский журнал ЦК ЛКСМ Эстонии и Совета Пионерской организации Эстонской ССР «Тäheke» («Звездочка»). На эстонском языке. Выходит один раз в месяц. Типография Издательства ЦК КП Эстонии. Таллин, 200 001. Парну маantee, 67-а. Адрес редакции: ЭССР, Таллин, 200 101. Парну маantee, 67-а. Цена 15 коп. Объем 2 печ. листа. Заказ № 1150. Тираж 69 000.

